

MEMO

Aan : Gemeenteraad
Van : Burgemeester -portefeuillehouder-
Datum : 23 september 2022
Onderwerp : vraagstuk aanmeldcentrum AZC
Bijlage : geen

1. Aanleiding

Op 12 september j.l. hebben de staatssecretaris, de bestuursvoorzitter COA en de DG naar aanleiding van de openbare omgevingsbijeenkomst van die woensdag ervoor opnieuw een gesprek gevoerd met het college. Dit was ook al aangekondigd in het gesprek met de gemeenteraad op 31 augustus 2022. De staatssecretaris maakte in zijn inleiding melding van de correcte, fatsoenlijke en plezierige manier waarop hij met de diverse groeperingen in onze samenleving over het onderwerp heeft kunnen spreken.

2. Conclusie over het aanmeldcentrum

De burgemeester opende het gesprek met de vraag aan de staatssecretaris wat hij gehoord en opgehaald heeft uit de gesprekken. Als antwoord gaf de staatssecretaris aan duidelijk begrepen te hebben dat de omgeving en de politiek een nee uitspraken tegen de plannen zoals die waren neergelegd in de aanvraag met een aanmeldcentrum. De nee was helder en wellicht veroorzaakt door de manier waarop het proces was doorlopen of het niet willen verstoren van het evenwicht en de taakinfilling die de Noordoostpolder al vele jaren op zich neemt. Maar een nee vanuit de omgeving was wel de duidelijke conclusie.

3. Voorstel voor gewijzigde en andere invulling

De staatssecretaris heeft op suggestie van de bestuursvoorzitter COA (ook gehoord hebbende wat er die avond met de bevolking was gewisseld) een alternatieve invulling aangegeven die voor Ter Apel soelaas kan bieden. En deze wilde hij bij het college onder de aandacht brengen. De groep die op het vrijkomende erf en grond in Bant opgevangen zou kunnen worden, kunnen de groep na-reizigers zijn. Dat is qua aard een hele andere groep om op te vangen. Het is een groep waarvan de man (partner of kind) hier al status heeft gekregen en waar de rest van het gezin mag nareizen. Vaak hebben deze mensen al een status gekregen via de ambassade en worden hier voor controle opgevangen bij de IND en doorgeleid naar een regulier AZC of een woning. Het betreft in dat geval ca 300 mensen die hoofdzakelijk uit kinderen en vrouwen zal bestaan. Ze zullen hier kort (1,5 uur tot een aantal dagen) verblijven en na screening naar elders gaan. Ter Apel wordt ontlast omdat deze groep niet meer daar opgevangen en/of door de IND gecheckt hoeft te worden.

4. Reactie college en vervolgproces

Het college heeft aangegeven dat er naar hun mening een duidelijke 'nee' is gegeven op de vraag die voorlag, zowel door de bevolking als de politiek. Dat betreft dus de aanvraag voor een regulier aanmeldcentrum naast het bestaande AZC. Nu wordt er feitelijk een andere vraag gesteld waarop het college heeft gereageerd met de vraag of een dergelijke voorziening voor na-reizigers op deze plaats per se naast het huidige AZC moet. Daar kwam het antwoord op dat deze functie losstaand is en niet direct gebonden is aan het huidige AZC in Luttelgeest/Bant.

Het college heeft aangegeven dat als de staatssecretaris een nieuwe vraag stelt; namelijk een andere doelgroep en mogelijk op een andere plaats in Noordoostpolder, dat er dan een goed proces doorlopen moet worden, waarbij participatie van de samenleving uitgangspunt is.

Ook is er gesproken over een tijdelijke ophoging van de opvang binnen het huidige AZC tot ca 1300 personen als alternatief. Het was duidelijk in het gesprek dat daar niet de voorkeur van het COA naar uitging.

5. Keuze

Er ligt een nieuwe vraag op tafel, waarbij het bestuur (college en raad) een aantal keuzes heeft;

- 1) Een basaal nee tegen alle vormen van uitbreiding of functieverandering, met als argument dat de gemeente Noordoostpolder voldoende bijdraagt met het huidige AZC en recht wil doen aan eerder gemaakte afspraken en de bestaande bestuursovereenkomst.
- 2) Akkoord gaan met een tijdelijke uitbreiding van het huidige AZC naar 1300 in zijn huidige functie, mits de omgeving daartoe bereid is;
- 3) Akkoord gaan met een tijdelijke toevoeging van een nieuwe functie (gesproken is over aanmeldcentrum voor na-reizigers), op de huidige aangekochte plek bij Bant;
- 4) Akkoord gaan met het vormgeven van een nieuwe functie op een andere plek. Gesproken is over de genoemde tijdelijk nieuwe functie voor na-reizigers op een ander plek in de Noordoostpolder.

Voor opties 3 en 4 (en in mindere mate 2) geldt dat als de gemeente Noordoostpolder bereid is om een extra vorm van opvang te realiseren, er hele duidelijke afspraken gemaakt moeten worden in een nieuwe bestuursovereenkomst over bijvoorbeeld duur, huisvesting, faciliteiten, bemensing, processen, beveiliging, verkeersbewegingen, evaluatiemomenten, etc.

6. Proces

Inmiddels heeft de bestuursvoorzitter van het COA een brief gestuurd die u heeft ontvangen en daarover heeft de portefeuillehouder de heer De Groot u bij de mededelingen in uw vergadering over in kennis gesteld. De komende gezamenlijke commissievergadering stond gepland om de oorspronkelijke vraag van de staatssecretaris te bespreken. Die vraag is nu in een ander daglicht komen te staan zoals ook uit de bovenstaande keuzemogelijkheden blijkt.

De portefeuillehouder stelt nu het volgende aan u voor:.

- Een opiniërende bespreking over de keuzes zoals hierboven geschetst (een niet onbelangrijk gegeven is dat het gesprek met de klankbordgroep / dorpsvoorzitters maandag voorafgaand aan deze bespreking heeft plaatsgevonden over de alternatieven die hen betreffen en dat de resultaten van deze bespreking door de portefeuillehouder dus mondeling zullen worden ingebracht).
- Op basis van deze opiniërende bespreking neemt het college vervolgens een formeel besluit over de feitelijke eerste aanvraag zoals die er ligt. Dan zijn de resultaten van de onderzoeken naar aanleiding van dit verzoek zoals in de vakantie uitgezet ook bekend.
- En het college neemt een besluit over de vervolgvraag die in de nieuwe brief van het COA is gesteld over een andere nieuwe locatie en legt beide besluiten dan aan de gemeenteraad ter instemming voor. Op basis van dat besluit zal afhankelijk van de uitkomst een vervolproces worden ingericht.

